

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIEGEGO

2. Czas powstania

1923-1939

3. Miejscowość

CIEPIELÓW

4. Adres

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo radomskie

gmina Ciepielów

pow. Lipsko

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo kieleckie

powiat Lipsko

8. Właściciel i jego adres

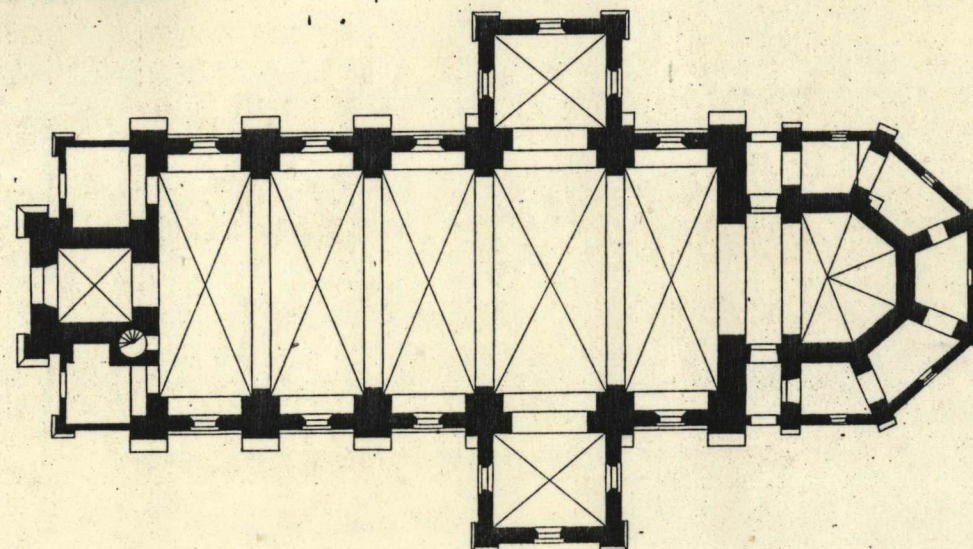
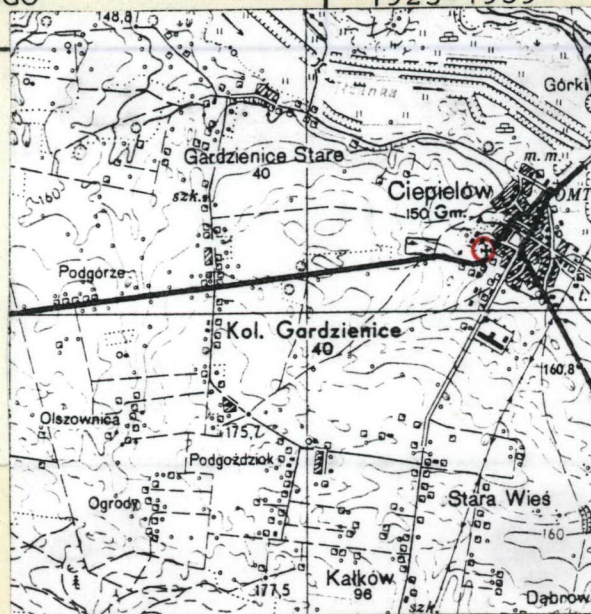
Parafia rzym.-kat. w Ciepielowie
Diecezja sandomiersko-radomska

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 338/A data 10.04.1986

Parafia erygowana przed 1325r. Pierwotny kościół drewniany p.w. Krzyża Świętego istniał w 1326r. Kolejny drewniany kościół fundował w 1512r. Jakub Ciepłowski. Nie był on remontowany i ze względu na swój stan został rozebrany. Kolejny kościół w roku 1752 fundowała księżna Konstancja z Denhoffów Sanguszkowa. Kościół zbudowany był z drewna modrzewiowego na podmurówce, miał 50 łokci długości, 20 łokci szerokości i 10 łokci wysokości, pokryty był blachą. Był oszalowany i wzmocniony lisicami o rzeźbionych kapitelach. Kościół składał się z nawy, prezbiterium, kaplicy Sw. Rocha oraz zakrystii i kruchty które przybudowane z obu stron prezbiterium nadawały kościołowi formę krzyża. Prezbiterium było niższe od nawy i zakończone owalnie. Kościół posiadał 11 okien. Kaplica Sw. Rocha była murowana i posiadała betonową posadzkę. Kościół w 1843r. i 1873r. był restaurowany. W roku 1871 ubezpieczono go na kwotę 4.350 rubli. W roku 1889 staraniem proboszcza i kollatora Ludwika Czarneckiego oraz parafian kościół pokryto blachą żelazną. Kaplicę i kruchtę restaurował ks. Antoni Batkowski proboszcz parafii w l. 1865-1884. Ks. Antoni Długosz proboszcz od 1901r. wystawił murowaną plebanie oraz drewniany wikariat i zabudowania gospodarcze. Przygotował plany budowy nowej świątyni. Projekt sporządził arch. Stefan Szyller. Miał to być trójnawowy, halowy kościół z dwoma bocznymi

- ciąg dalszy na wkładce nr 1

Usytuowanie: W zach. części miasta. Teren kościelny na planie prostokąta o ściętym pd.-zach. narożu; otoczony od wsch., pn. i pd. kamiennym, otynkowanym murem, od zach. murem z silikatowej cegły; porośnięty trawą z drzewami iglastymi i liściastymi wzdłuż muru. Przy pn. kruchcie drewniany krzyż. W pd.-zach. części, w narożu między kaplicą boczną a ostatnim przesłem nawy, na dwustopniowej podstawie i prostopadłościennym cokole, postument w kształcie obelisku, na którym krzyż. We wschodnim odcinku muru wejście główne ujęte ceglanyimi, otynkowanymi słupami, na których kule. U podstawy słupów wmurowane lapidarialne fragmenty z motywem esownic zdobionych maszkaronami. W pn. odcinku muru furtka prowadząca do plebanii i bramka wychodząca na drogę prowadzącą do zabudowań gospodarczych plebanii. W zach. odcinku muru, w pn.-zach. narożniku, furtka prowadząca do zabudowań gospodarczych plebanii. Od wschodu terenu kościelnego droga prowadząca do Rynku, za którą zabudowania mieszkalne. Od pn. plebania z ogrodem. Przy drodze kopczyk z krzyżem na postumencie, fundowany w 1982r. Na zach. od plebanii zabudowania gospodarcze. Od zach. i pd.-zach, terenu kościelnego łąki. Od pd. zabudowania mieszkalne i gospodarcze. Prezbiterium skierowane na zachód.

Materiał, konstrukcja, technika:

Ściany: murowane z cegły w układzie krzyżowym, cokół z ciosu granitowego.

Sklepienia: kolebkowe, na gurtach, z lunetami w nawie, prezbiterium, bocznych kaplicach, kruchcie głównej.

Stropy: betonowe w kruchtach bocznych, w zakrystii, w przedsionku przed zakrystią i wszystkich pomieszczeniach wokół prezbiterium.

Wieżba dachowa: niedostępna.

Pokrycie dachu: blacha stalowa ocynkowana.

Posadzki: kamienna w nawie, w prezbiterium, w bocznych kaplicach, w kruchcie głównej; cementowa w zakrystii, w kruchtach bocznych; w pomieszczeniach wokół prezbiterium.

Schody: drewniane, policzkowe, kręte na chór muzyczny; cementowe w pomieszczeniu z piecem ogrzewczym.

Drzwi: zewnętrzne: drewniane, ramowo-płycinowe, dwuskrzydłowe, prostokątne z półkolistym, przeszklonym nadświetlem do kruchty głównej i do krucht bocznych; drewniane, opierane, jednoskrzydłowe, prostokątne z półkolistym, przeszklonym nadświetlem do przedsionka zakrystii i do przedsionka pomieszczenia z piecem ogrzewczym; wewnętrzne: drewniane, ramowo-płycinowe w górnej części przeszklone, dwuskrzydłowe, prostokątne z półkolistym, przeszklonym nadświetlem z krucht bocznych do nawy; drewniane, ramowo-płycinowe, dwuskrzydłowe, prostokątne z półkolistym drewnianym nadświetlem; drewniane, ramowo-płycinowe, jednoskrzydłowe

- ciąg dalszy na wkładce nr 1

4. Kubatura

ok. 8569 m³

15. Powierzchnia użytkowa

(ok. 779 m²

16. Przeznaczenie pierwotne

sakralne

17. Użytkowanie obecne

sakralne

8. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Wzniesione nowe kruchty boczne.
Wtórnie wstawione urządzenie ogrzewcze.

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Dobry.

Częściowo omszałe ściany od strony pn.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst..... Dariusz Jankowski 8.09.1987

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Dariusz Jankowski 8.09.1987

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr..... Dariusz Jankowski 8.09.1987

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

- Architekt R.VI., 1905, z.IX, s.143.
- ks.J.Wiśniewski, Dekanat Iłżecki, Radom 1911, s.36-45.
- Kb., Budownictwo Kościelne w parafiach diecezji sandomierskiej za pierwsze 28 lat XX-go wieku, Rocznik Diecezji Sandomierskiej na 1930r., s.20.
- Straty kościelne poniesione podczas wielkiej wojny na terenie diecezji sandomierskiej, Rocznik Diecezji Sandomierskiej na 1930r., s.50.
- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T.III, z. 2, Warszawa 1957, s.3.
- Rocznik diecezji Sandomierskiej 1960, Sandomierz 1960, s.149-150.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Rysunek dawnego drewnianego kościoła [w:]
ks.J.Wiśniewski, Dekanat Iłżecki, Radom 1911,
między s. 40-41.
- Plan, fasada, przekrój podłużny kościoła projektu
St.Szyllera [w:] Architekt R.VI, 1905, z.IX,
s.138-139, tab.45.

27. Załączniki

6 wkładek

1. Miejscowość C I E P I E L Ő W	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół Par.p.w.Podwyż- szenia Krzyża Świętego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Dokończenie historii i opisu kościoła
-------------------------------------	---	---

12. Dalszy ciąg historii kościoła: kaplicami. Ściany miały być wykonane z cegły, nieotynkowane, cokół i detal z kamienia polnego. Kościół miał mieć wymiary: 37,5 m. długości i 16,75 m. szerokości. Wieża miała mieć 53 m. wysokości. Koszt budowy wynosić miał 30 tys. rubli. Plany te jednak nie zostały zrealizowane. W czasie I wojny światowej nadal stojący drewniany kościół został spalony przez Niemców. Ogólne straty wyniosły 52.515 rubli i 40 kopiejek. W roku 1923 proboszcz ks.Ludwik Barski rozpoczął budowę nowego kościoła wg projektu sporządzonego przez budowniczego Stefana Wąsa. Wacław Długosz, członek komitetu budowy, uzyskał od rządu pożyczkę w wysokości 15 tysięcy zł. Do 1930r. postawiono mury do wysokości 12 m. a koszt budowy wyniósł 99.209 zł. Kościół w roku 1959 konsekrował Piotr Gołębiowski.

13. Dalszy ciąg opisu kościoła: prostokątne z prezbiterium do przedsionka zakrystii i do przedsionka pomieszczenia z piecem ogrzewczym, do pomieszczenia z piecem ogrzewczym, z przedsionka do zakrystii, z nawy do klatki schodowej.

Okna: stałe w żeliwnych ramach.

Rzut: poprzedzony od wsch. kwadratową kruchtą główną, po bokach której okrągła klatka schodowa i kruchty boczne o nieregularnych planach, jednonawowy, pięcionawowy z szerszym czwartym przesłem, po bokach którego kwadratowe kaplice, z węższym od nawy prezbiterium zamkniętym na 5/8, wokół którego pomieszczenia na planie trapezu, z których od pn. zakrystia poprzedzona prostokątnym przedsionkiem.

Bryła: od wsch. kruchta główna nad którą czworoboczna wieża, w górnej kondygnacji ośmioboczna, nakryta ośmiobocznym, cebulastym hełmem, z niskimi kruchtami bocznymi nakrytymi dachami dwupołaciowymi. Korpus nawowy pięcioprzęsłowy nakryty dachem dwuspadowym, z nieznacznie niższymi kaplicami bocznymi nakrytymi dachami trójspadowymi. Prezbiterium niższe od korpusu nakryte dachem dwuspadowym. Pomieszczenia wokół prezbiterium, niższe od niego, nakryte dachami pulpitowymi.

Elewacje: wsch. (fasada): trójosiowa; część środkowa jednoosiowa, czterokondygnacyjna, o dwóch dolnych kondygnacjach ujętych rozszerzającymi się ku dołowi szkarpami, z drugą kondygnacją zwieńczoną profilowanym, trójkątnym szczytem, w przyziemiu prostokątny, zamknięty łukiem pełnym, otwór drzwiowy, nad którym profilowany półkolisty gzyms nadrzwiowy; w drugiej kondygnacji lekko rozglifione, prostokątne, zamknięte łukiem pełnym, okno; w trzeciej kondygnacji prostokątne okienko; czwarta kondygnacja ośmioboczna, z czworobocznymi postumentami po bokach, na których kule, zwieńczona profilowanym gzymsem z czterema prostokątnymi, zamkniętymi łukiem pełnym, oknami, nakryta cebulastym hełmem, na którym krzyż na kuli; po bokach jednoosiowe, jednopiętrowe, kruchty boczne, zwieńczone pro-

Wkładkę założył: Dariusz Jankowski 8.09.1987
(imię, nazwisko, data)

Wzór ODZ 1978 r.

Miejsce przechowywania negatywów:

filowanym gzymsem, z prostokątnymi, zamkniętymi łukiem pełnym, otworami drzwiowymi, nad którymi półokrągłe gzym-sy naddrzwiowe.

pn.: ośmioosiowa; od strony fasady pozbawiona artykulacji elewacja kruchty bocznej, zwieńczona profilowanym gzymsem, za nią czterokondygnacyjna, jednoosiowa wieża, o dwóch dolnych kondygnacjach pozbawionych artykulacji, wy-żej identycznie ukształtowana jak od strony fasady; pięcioosiowy korpus nawowy, zwieńczony profilowanym gzymsem, o osiach wydzielonych rozszerzającymi się ku dołowi przyporami, między którymi w prostokątnych, zamkniętych łukiem pełnym, płycinach, prostokątne, zamknięte łukiem pełnym, okna, w czwartym prześle korpusu ryzalitowo wysunięta, niższa od nawy, kaplica boczna, ujęta rozszerzającymi się ku dołowi przyporami, między którymi okulus, zwieńczona profilowanym gzymsem; dwuosiowa zakrystia zwieńczona profilowanym gzymsem, od strony korpusu prostokątny, zamknię-ty łukiem pełnym, otwór drzwiowy poprzedzony schodkami, w drugiej osi prostokątne, zamknięte łukiem pełnym, okno, między nimi rozszerzająca się ku dołowi przypora, kończąca się poniżej gzymsu koronującego; nad dachem zakrystii elewacja prezbiterium, zwieńczona profilowanym gzymsem, z prostokątnym, zamkniętym łukiem pełnym, oknem w prosto-kątnej, zamkniętej łukiem pełnym, płycinie.

zach.: trójosiowa elewacja pomieszczeń wokół prezbiterium, o osiach wydzielonych rozszerzającymi się ku dołowi, przekątniowymi przyporami, między którymi prostokątne, zamknięte łukiem pełnym, okna, zwieńczona profilowanym gzymsem, nad dachami pomieszczeń elewacja trójbocznego zamknięcia prezbiterium, z prostokątnymi, zamkniętymi łu-kiem pełnym, płycinami, skrajne z prostokątnymi, zamkniętymi łukiem pełnym, oknami, zwieńczona profilowanym gzymsem.

pd.: ukształtowana identycznie jak elewacja pn.

Wnętrze: otynkowane, w jednonawowym, pięcioprzęślowym korpusie sklepienie kolebkowe z lunetami, na gurtach, spły-wających po przyściennych przyporach aż do posadzki kościoła, chór muzyczny wsparty na dwóch drewnianych filarach.

Wyposażenie: tabernakulum drewniane z XVIII w.; chrzcielnica drewniana z 1726r.; obraz MB Miłosiernej z XVIII w.

Instalacje: elektryczna, ogrzewcza

1. Miejscowość

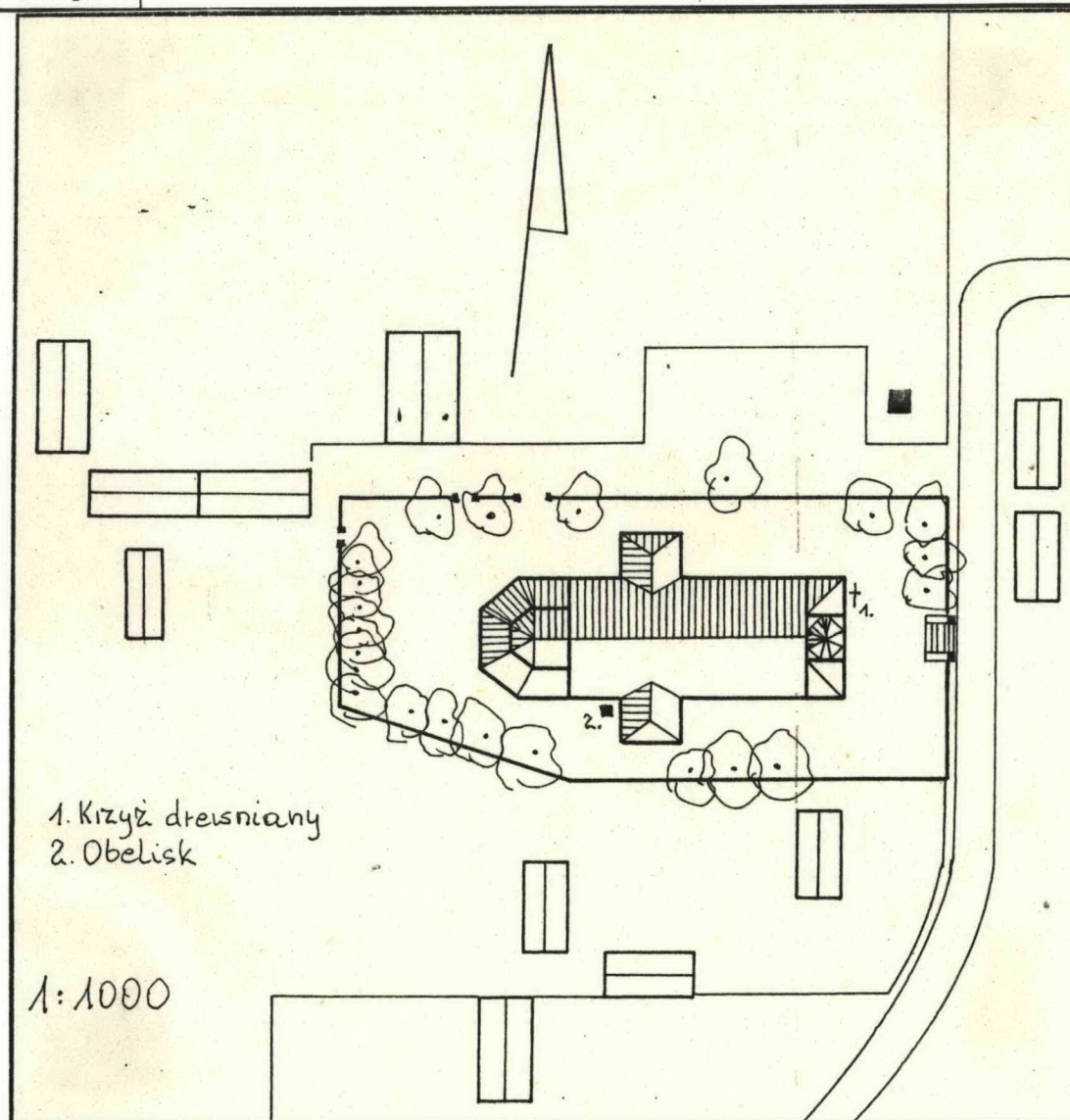
CIEPIELÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół Paraf.p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Plan i sytuacja

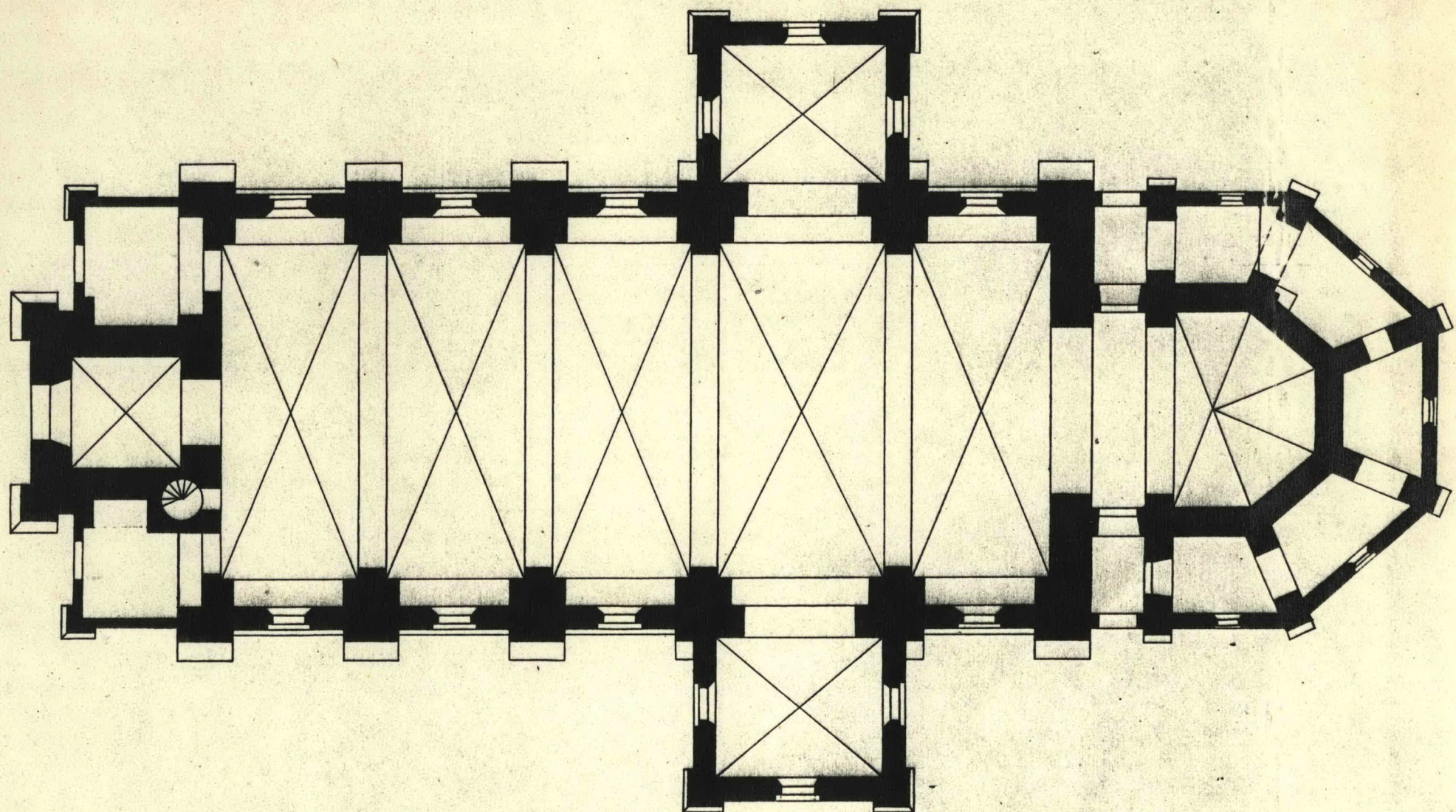

Wkładkę założył: Dariusz Jankowski 8.09.1987
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

1551

715

543

1856

775

652

3826

0 1 2 3 4 5 m.

1. Miejscowość C I E P I E Ł Ó W	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół Par.p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Zdjęcia
-------------------------------------	---	---

1. Widok korpusu nawowego od strony pn.-wsch.
2. Wschodnia ściana pd. kaplicy bocznej
3. Widok prezbiterium od strony pn.-zach.

Wkładkę założył:Dariusz Jankowski 8.09.1987.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

4. Górna część wieży od strony wschodniej

5. Górna część wieży od strony pn.-zach.

6. Północna ściana zakrystii

7. Widok elewacji prezbiterium od strony pn.-zach.

8. Widok prezbiterium od strony zachodniej

1. Miejscowość C I E P I E L Ó W	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół Par.p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Zdjęcia
-------------------------------------	---	---

9. Drzwi główne

10. Drzwi boczne

11. Wejście do pomieszczenia po południowej
stronie prezbiterium

Wkładkę założył: Dariusz Jankowski 8.09.1987
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

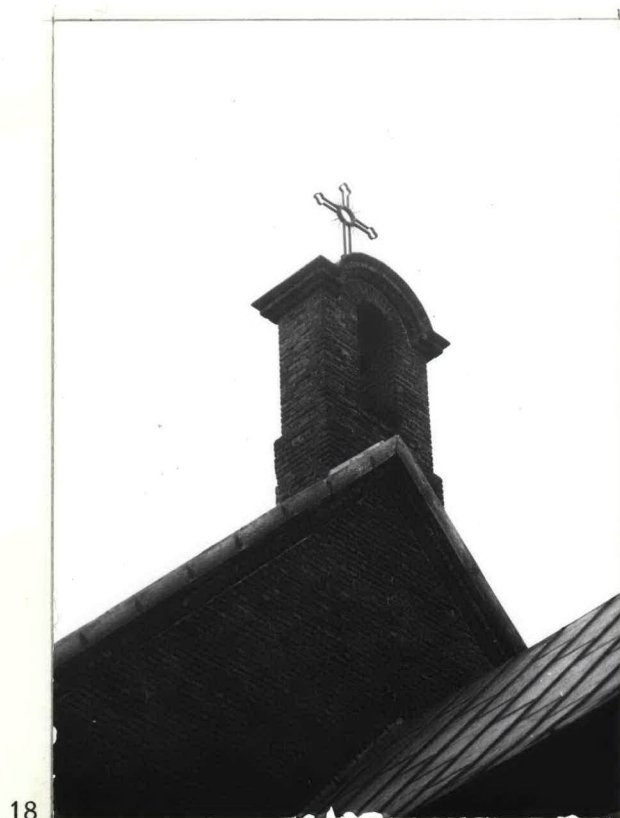
Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

- 12. Okno nawy głównej
- 13. Okulus bocznej kaplicy
- 14. Zakończenie szkarpy przy obejściu prezbiterium
- 15. Gzyms kaplicy bocznej
- 16. Sciana bocznej kruchty
- 17. Hełm wieży

1. Miejscowość C I E P I E L Ó W	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół Par.p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Zdjęcia
-------------------------------------	---	---

18

19

20

18. Sygnaturka

19. Postument z kulą flankujący górną kondygnację wieży

20. Komin urządzenia ogrzewczego

Wkładkę założył: Dariusz Jankowski 8.09.1987
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

21

22

23

24

21. Widok w kierunku prezbiterium

22. Widok w kierunku chóru muzycznego

23. Chór muzyczny

24. Sciana prezbiterium

1. Miejscowość C I E P I E Ł Ó W	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół Par.p.w.Podwyższenia Krzyża Świętego	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Zdjęcia
-------------------------------------	---	---

25. Widok w kierunku kaplicy bocznej

26. Sklepienie nawy

27. Sklepienie prezbiterium

Wkładkę założył: Dariusz Jankowski 8.09.1987
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

28

29

30

31

- 28. Obelisk z krzyżem
- 29. Brama główna
- 30. Maszkaron u podstawy bramy
- 31. Plebania